

MAASEUTU 2020

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Luomussa vara parempi

Turve- ja multamaiden nurmiviljely ja vähäiset muokkaustoimenpiteet

Turve- ja multamaiden merkitys maatalouden ympäristökuormituksessa

Eloperäisillä mailla on runsaasti hyviä ominaisuuksia viljelykäytössä. Ne muokkautuvat helposti, kosteutta riittää kuivinakin kesinä ja typpilannoitustarve on vähäinen. Ravinnehuuhtoutumien mittauksissa on kuitenkin todettu että tyypeä huuhtoutuu turvemailta lähes kolminkertainen määrä verrattuna kivennäismaihin. Viljelyssä oleva turvemaa voi olla myös merkittävä hiilipäästöjen lähde. Viljelytoimilla pystytään oleellisesti vähentämään ympäristöä kuormittavia ravinteiden huuhtoutumisriskejä.

Viljellyn eloperäisen maan määritelmä Suomessa:

Maan eloperäisen aineksen osuus, paino-%

20-40 % multamaa

yli 40 % turvemaa

Suomen viljelyalasta on viljavuustutkimusten mukaan eloperäistä maata noin 12,8 %.

Vesitalous kuntoon

Peltojen vesitalous ja sen toimivuus vaikuttavat sekä ilmasto- että vesistökuormitukseen. Turpeen lajilla, paksuudella ja maatumisasteella on suuri merkitys kuivatukselle. Nykyisin turvemaille suositellaan salaojien väliksi 8-13 m, mikä on huomattavasti tiheämpi kuin aikaisempina vuosina. Jos salaojia ei pystytä tekemään tai ne toimivat huonosti, voi pellot muotoilla suursarkoihin. Silloin viljelytehokkuus ei myöskään kärsi liiaksi. Suursarkapellet lämpenevät myös nopeammin keväällä. Pidemmän kasvukauden kasvien viljelyä ei kuitenkaan suositella – maasta vapautuva typpi pidentää orgaanisilla mailla kasvuaikaa entisestään.

<http://bit.ly/luomuhome>
#luomuhäme

MAASEUTU 2020

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Luomussa vara parempi

Turve- ja multamaiden nurmiviljely ja vähäiset muokkaustoimenpiteet

Viljatilat:

suojavilja + ns	(Apila)nurmi/virna	Vilja +kerääjäkasvi	
-----------------	--------------------	---------------------	--

Kotieläin/nurmentuotanto:

suojavilja + ns	(Apila)nurmi	(Apila)nurmi	(Apila)nurmi
-----------------	--------------	--------------	--------------

Maan muokaus minimiin

Ilmastotoimien kannalta kustannustehokkaita toimia päästöjen vähentämiseen ovat maanmuokkauksen vähentäminen sekä mahdollisimman pitkälti kasvipeitteinen viljely (nurmiviljely, pysyvät laitumet). Nurmien talvehtimistä voi parantaa pellon tasauksella/muotoilulla jos painanteita on paljon.

Multamaiden viljely ei vaadi maan rakenteen tai typpihuollon perustaksi perinteistä kaksivuotista apilanurmea. Kasviviljelyllä kierto voi olla esim. kolmivuotinen. Muokkauksia joudutaan silloin tekemään enemmän – kerääjäkasveilla ja talviaikaisella kasvipeitteisyydellä voidaan pienentää ravinnehävikkiä.

Turvepeltojen ominaisuudet:

- Pieni vedenjohtokyky
- Suuri vedenpidätyskyky
->pohjavedenpintaa ja vesitaloutta haasteellista kontrolloida
- Voimakas painuminen kuivattaessa
- Maatumisen aiheuttamat rakennemuutokset
- Huono lämmönjohtokyky
- Hydrofobinen(vettähyllivä) käyttäytyminen
- Ruostesaostumat

Lähde: Hannu Marttila, Oulun yliopisto

<http://bit.ly/luomuhome>
#luomuhäme

MAASEUTU 2020

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Luomussa vara parempi

Turve- ja multamaiden nurmiviljely ja vähäiset muokkaustoimenpiteet

Nurmenviljelyssä täydennyskylvöjä on hyvä tehdä nurmissa säännöllisesti. Eloperäisille maille alsikeapila on puna-apilaa varmempi vaihtoehto. Luomutuotantoehtojen mukaan multamailla typensitojakasvien osuus voi olla alle 30 %. Koska eloperäiset maalajit sisältävät runsaasti typpeä, juolavehänä voi huomauttaa runsastua nurmissa. Kestorikkakasvien hallintaan on hyvä mahdollisuus nurmen uudistamisen yhteydessä. Se voidaan tehdä myös ilman suojaviljaa, jolloin ensimmäisen sadon jälkeen voidaan tarvittaessa tehdä pikakesannoiti, ja heinäkuussa uuden nurmen kylvö. Näin pelto saadaan taas talveksi kasvipeitteiseksi.

Jos turve/multamaita on vähän, voi kasvitilakin pitää niillä halutessaan erillistä nurmipainotteista kiertoa, tai ne voi pitää viljelykierron ulkopuolella. Ajantasaiset tuotanto- ja sitomusehdot on muistettava tarkistaa viljelynsuunnittelun yhteydessä ja kun ilmoittaa tukihaussa kasvikoodia.

Lähteet:

<https://www.mtk.fi/documents/20143/199989/Kohti+ilmastokest%C3%A4v%C3%A4%C3%A4+turvemaiden+k%C3%A4ytt%C3%B6%C3%A4.pdf/1e6f5fe8-cb34-3f8f-0ad1ff0b8398d861?t=1572431104057>

<https://www.maaseuduntulevaisuusfi/maatalous/artikkeli-1.1245292>

Tilojen välinen yhteistyö

Nurmien kannattavuutta kasvinviljelytilalla voi parantaa esimerkiksi siemenviljelyllä tai yhteistyöllä kotieläintilan kanssa. Karjatilojen ja viljatilojen yhteistyö antaa mahdollisuuden viljatilalle pitää nurmivuotia turve- ja multamailla ja karjatilalle lisää nurmi- ja karjanlannan levitys alaa. Yhteistyötä aloittaessa on pyrittävä mahdollisimman avoimeen keskusteluun ja sovittava pelisäännöistä.

Tekijät: Tage Stam ja Kaija Hinkkanen, luomuasiantuntijat ProAgria Etelä-Suomi

<http://bit.ly/luomuhame>
luomuhäme

